

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 21 november 2016

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 48.249/I/PN – 48.162/I/PN
[...]

[...]

Betreft: voorontwerp van wet tot oprichting van Sciensano

Mevrouw de Minister,

Ter zitting van 18 november 2016 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan uw vraag om advies aangaande een voorontwerp van wet tot oprichting van Sciensano.

De memorie van toelichting stelt het volgende: “Het doel van de ontwerpbevestigingen die u worden voorgelegd is om twee federale wetenschappelijke instellingen, het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (hierna het “WIV”) en het Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie (hierna het “CODA”) samen te brengen door de oprichting van een nieuwe instelling die, met het oog op de continuïteit, de huidige activiteiten van deze twee instellingen zal overnemen door verder beroep te doen op het huidige personeel.”

1. Afwijking van de regels omtrent de taalkaders

Het gebruik van de talen wordt beschreven in artikel 44: “*Artikel 43 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken is niet van toepassing op de wetenschappelijke medewerkers en laboranten van Sciensano die zijn aangeworven bij arbeidsovereenkomst voor bepaalde duur, voor eigen rekening of voor rekening van derden in het kader van extern gefinancierde projecten, en die zijn tewerkgesteld aan taken die niet tot de permanente opdrachten van Sciensano behoren.*”

De memorie van toelichting rechtvaardigt het opnemen van deze afwijking op de regels die van toepassing zijn op de taalkaders als volgt: “*De wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, zijn van toepassing op Sciensano, met inbegrip van de verplichting tot verdeling van het personeel over de taalkaders.*”

Alle personeelsleden aangeworven door Sciensano of door één van haar rechtsvoorgangers moeten worden opgenomen in de taalkaders.

De activiteiten van Sciensano zijn echter van die aard dat een uitzondering moet worden

gemaakt in het kader van de goede uitvoering van de missies van Sciensano want het is onmogelijk om een deel van het personeel dat door Sciensano is aangeworven voor tijdelijke opdrachten, in te delen in taalkaders.

Artikel 44 heeft tot doel om uitdrukkelijk in de wet deze uitzondering in te schrijven die zegt dat artikel 43 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, niet van toepassing is op de wetenschappelijke medewerkers en laboranten die met een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur zijn aangeworven door Sciensano of één van haar rechtsvoorgangers, voor eigen rekening (het zogenaamd patrimonium-personeel) of voor rekening van derden voor extern gefinancierde projecten, voor zover zij bij Sciensano zijn tewerkgesteld aan taken die niet tot de permanente opdrachten van Sciensano behoren. Die personeelsleden moeten bijgevolg niet worden opgenomen in de taalkaders. Wanneer deze duur wordt overschreden moet dit personeel in een taalkader worden ingedeeld.

De uitsluiting betreft bijgevolg uitsluitend het contractueel personeel dat is aangeworven voor het vervullen van wetenschappelijke activiteiten die geen permanent karakter hebben en die worden uitgevoerd als onderdeel van programma's die beperkt zijn in de tijd.

Deze uitsluiting betreft het personeel dat is aangeworven bij arbeidsovereenkomst voor bepaalde duur, door Sciensano of door één van haar rechtsvoorgangers. Deze contracten zijn opgemaakt volgens de huidige wetgeving.

De activiteiten van het CODA en van het WIV vloeiden voor de helft voort uit contracten afgesloten met externe partners. Dit zal eveneens het geval zijn voor wat Sciensano betreft.

In het kader van deze contracten moet Sciensano in staat zijn op korte termijn tijdelijke medewerkers aan te werven die voldoen aan de noden van de opdracht die op grond van die contracten is toebedeeld aan Sciensano. De aanwervingscriteria zijn bijgevolg afhankelijk van de opdracht. Dit is de reden waarom het onmogelijk is om op voorhand te bepalen welke het volume van zaken is die in het Frans en in het Nederlands behandeld worden, wat de basis vormt voor de taalverhoudingen.

Het zou dan ook niet werkbaar zijn om enkel voor deze personeelsleden, die worden ingeschakeld in functie van behoeften van derden of plots opduikende behoeften van Sciensano, en die nadien terug afvloeien of worden aangeworven als permanent personeel van Sciensano, taalkaders na te leven. Op grond van de specificiteit van hun competenties, de omstandigheden waarin hun aanwerving gebeurt, en de per definitie tijdelijke aard van hun tewerkstelling bij Sciensano, is het bijgevolg gerechtvaardigd om voor deze personeelsleden in een uitzondering op de verplichting van de taalkaders te voorzien.

Alle aanwervingen die niet voldoen aan de voorwaarden van dit artikel moeten de geldende taalkaders respecteren.

De uitvoering en derhalve het nut van dit artikel wordt geëvalueerd na een periode van vijf jaar te rekenen vanaf de datum van inwerkintreding van deze wet."

Het vaststellen van een kader betekent een aantal betrekkingen bepalen die noodzakelijk zijn voor de begeleiding van een bepaalde openbare dienst. Conform de vaste rechtspraak van de VCT, wordt onder een benoeming of detachering, iedere indiensttreding van nieuw personeel verstaan, ongeacht of het gaat om vast, tijdelijk, stagedoend, voorlopig of contractueel

personeel, alsmede iedere transfert, mutatie, bevordering en belasting met uitoefening van bepaalde functies.¹

Conform artikel 1 SWT zijn deze toepasselijk op de openbare diensten, voor zover zij inzake taalgebruik niet beheerst worden door een andere wet.

Het huidige voorontwerp van wet dat voor advies onderworpen is aan de VCT handelt op die manier. Nochtans, om de gebiedende bepalingen omtrent de taalkaders niet af te zwakken, bevat het voorontwerp specifieke voorwaarden.

De uitzondering laat Sciensano immers toe personeelsleden aan te werven die niet moeten worden opgenomen in de taalkaders, en dit onder de volgende voorwaarden:

- Het mag enkel om wetenschappelijke medewerkers of laboranten gaan;
- in het kader van tijdelijke opdrachten;
- in het kader van een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur (contractuele personeelsleden);
- en voor taken die niet tot de permanente opdrachten van Sciensano behoren.

De memorie van toelichting voegt eraan toe dat, wanneer de arbeidsovereenkomst van bepaalde duur wordt omgevormd door de wet naar een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur, deze personeelsleden moeten worden opgenomen in de taalkaders.

De arbeidsovereenkomst van bepaalde duur wordt namelijk normaal gezien beëindigd na de vooropgestelde termijn, zonder verwittiging noch verplichte opzeggingstermijn. Indien de werknemer en de werkgever de arbeidsovereenkomst verder blijven uitvoeren na de vooropgestelde datum, dan is die automatisch onderworpen aan dezelfde regels als deze voor de arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur.

Normaal gezien is het niet mogelijk om opeenvolgende arbeidsovereenkomsten van bepaalde duur te sluiten. Artikel 10bis van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten voorziet in afwijkingen:

“§ 1. In afwijking van artikel 10 kunnen opeenvolgende overeenkomsten voor een bepaalde tijd worden gesloten onder de voorwaarden bepaald bij § 2 en § 3 van dit artikel.

§ 2. Er kunnen maximum vier overeenkomsten voor een bepaalde tijd worden gesloten, waarvan de duur telkens niet minder dan drie maanden mag bedragen zonder dat de totale duur van deze opeenvolgende overeenkomsten twee jaar mag overschrijden.

§ 3. Met de voorafgaande toestemming van de door de Koning aangewezen ambtenaar kunnen er overeenkomsten voor een bepaalde tijd gesloten worden, waarvan de duur telkens niet minder dan zes maanden mag bedragen, zonder dat de totale duur van deze opeenvolgende overeenkomsten drie jaar mag overschrijden.”

De VCT stemt ermee in dat de opeenvolgende arbeidsovereenkomsten gerechtvaardigd zijn, omdat de betrekkingen deel uitmaken van een wetenschappelijk project verlengd en gefinancierd door de Staat. Gezien deze mogelijkheid van opeenvolgende arbeidsovereenkomsten van bepaalde duur, zou het nuttig zijn om de maximale duur te vermelden (hetzij twee jaar, hetzij drie jaar). Wanneer deze duur wordt overschreden, moeten de wetenschappelijke medewerkers verplicht in de taalkaders worden ingedeeld.

¹ Zie de adviezen 21.029 van 13 juni 1991, 23.268 van 18 maart 1992 en 25.080 van 15 september 1993.

In algemene zin wijst de VCT u erop dat door dit wetenschappelijk personeel uit te sluiten uit de taalkaders, dit voorontwerp van wet een verschil in behandeling teweegbrengt tussen het personeel dat wel en het personeel dat niet in taalkaders werd opgenomen. Omwille van deze reden moet het voorontwerp afdoende worden gemotiveerd.

2. De taalpariteit op de 1^e en 2^e trappen

Op grond van artikel 5 van het voorontwerp zijn “de organen van Sciensano de algemene raad, de raad van bestuur, de wetenschappelijke raad, de algemeen directeur, de directieraad en de jury.”

Beter gezegd, de bestuursorganen van Sciensano zijn enerzijds de algemene raad en de raad van bestuur, en anderzijds de algemeen directeur bijgestaan door de directieraad.

De VCT wijst op de vereiste van de taalpariteit op de 1^e en 2^e trappen van de hiërarchie, ongeacht het organogram en de verschillende instanties die er zijn. Zo bepaalt artikel 7 van het voorontwerp bijvoorbeeld dat de algemene raad wordt samengesteld uit ten minste vijftien leden, hetgeen een oneven getal is.

Met bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,

[...]